

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 21.11.2003
KOM(2003) 720 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO

EUROOPAN KEHITYSRAHASTO (EKR)

**Arviot varainhoitovuosien 2003 ja 2004 rahoituspäätöksistä,
maksusuorituksista ja jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista sekä**

ennusteet vuosien 2005–2008 rahoituspäätöksistä ja maksusuorituksista

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN KEHITYSRAHASTO

**Arviot varainhoitovuosien 2003 ja 2004 rahoituspäätöksistä,
maksusuorituksista ja jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista sekä
ennusteet vuosien 2005–2008 rahoituspäätöksistä ja maksusuorituksista**

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
Yhteenveto	3
1. EKR:n kokonaistilanne 31.8.2003	6
2. EKR:ien aiempi toteutus	8
3. rahoituksen toteutumisenennuste varainhoitovuosille 2003 ja 2004	9
3.1. Rahoituspäätökset	9
3.1.1. Varainhoitovuosi 2003	9
3.1.2. Varainhoitovuosi 2004	10
3.2. Maksusuoritukset	10
3.2.1. Varainhoitovuosi 2003	10
3.2.2. Varainhoitovuosi 2004	11
3.3. Jäsenvaltioiden vuosien 2003 ja 2004 rahoitusosuuksia koskevat suorittamispyynnöt	12
3.3.1. Vuoden 2003 viimeinen erä	12
3.3.2. Vuoden 2004 rahoitusosuuksien suorittamispyynnöt	12
4. Arviot EKR:n menoista vuosina 2005-2008	14
5. EKR:n rahoitusosuudet jäsenvaltioittain vuonna 2003	16
6. EKR:n rahoitusosuudet jäsenvaltioittain vuonna 2004	17
7. Kirjainsanat ja lyhenteet	18

JOHDANTO

Yhdeksänteen EKR:ään sovellettavan varainhoitoasetuksen 8 artiklan mukaisesti komissio laatii neuvostolle vuosittain tiedonannon, jossa esitetään ennuste seuraavan varainhoitovuoden (2004) maksuista sekä rahoitusosuuksien suorittamispyyntöjen aikataulu ottaen huomioon Euroopan investointipankin (EIP) ennusteet hallinnoimistaan toimista. Varainhoitoasetuksen 8 artiklan mukaisesti tiedonannossa esitetään myös arviot maksusitoumuksista ja -suorituksista kullekin seuraavalle neljälle vuodelle (2005–2008). Tiedonannon aluksi ilmoitetaan kuluvaa vuotta (2003) koskeva EKR:n tarkistettu menoarvio.

Yhdeksännen EKR:n voimaantulosta asti jäsenvaltiot ovat suorittaneet suoraan EIP:lle sen hallinnoimia yhdeksännen EKR:n välineitä (investointikehys ja korkotuet) koskevat rahoitusosuudet, kun taas EIP:n aiemmin hallinnoimia välineitä (riskipääomat ja korkotuet) koskevat rahoitusosuudet maksetaan edelleenkin komission kassaan. Tässä tiedonannossa tehdään siis selvä jako EIP:n yhdeksättä EKR:ää koskevien maksusuoritusten ja komission maksusuoritusten (mukaan luettuina EIP:n aiemmin hallinnoimat välineet) välillä.

Varainhoitoasetuksen 38 artiklan 2 kohdan mukaisesti komissio tekee varainhoitovuoden 2004 rahoitusosuuksien ensimmäistä erää koskevan ehdotuksen neuvoston päätökseksi samaan aikaan kuin se antaa tämän tiedonannon.

Tässä tiedonannossa viitataan EKR:stä AKT-maille sekä merentakaisille maille ja alueille myönnettäviin varoihin.

YHTEENVETO

Komissio on saattanut kunkin AKT-maan osalta ajan tasalle arviot vuosien 2003 ja 2004 rahoituspäätöksistä ja maksusuorituksista. Rahoituspäätöksiin komissio soveltaa hallinnointivälinettä, jonka avulla se voi seurata käynnissä olevien hankkeiden etenemistä sekä hankkeita, jotka on tarkoitus käynnistää ennen varainhoitovuoden 2004 päättymistä. Riskianalyysiä on sovellettu sen todennäköisyyden laskemiseksi, että hankkeet saadaan päätökseen hyvissä ajoin. Maksusuorituksia koskevat maakohtaiset ennusteet on nekin päivitetty. Komissio on kiinnittänyt erityistä huomiota maksusuoritusten arviointiin, jotta voitaisiin mahdollisimman tehokkaasti välttyä tilanteelta, jossa jäsenvaltiot varaavat liian suuria määriä kansallisista talousarvioistaan. Vuoden 2003 tapaan vuotta 2004 koskevat arviot tarkistetaan vuoden 2004 alussa.

Myös EIP on päivittänyt sekä yhdeksännen EKR:n että aiempien EKR:ien välineitä koskevat ennusteensa. Kyseiset luvut on sisällytetty sellaisenaan tähän tiedonantoon.

Vuosien 2003 ja 2004 rahoituspäätökset

Komissio voi ilmoittaa, että kesäkuussa tehtyä vuotta 2003 koskevaa arviota¹ (2 500 miljoonaa euroa) on tarkistettu huomattavassa määrin ylöspäin. Määrä saattaa nousta 3 200 miljoonaan euroon uuden HIPC-aloitteen (velkahelpotus, 460 miljoonaa euroa) ja kesällä 2003 tehdyn päätöksen johdosta; päätös koski toimintojen hajauttamisesta päätoimipaikasta lähetystöihin aiheutuvien kustannusten rahoittamista (120 miljoonaa euroa). Tässä vaiheessa vuotta 2004 koskeva arvio (3 275 miljoonaa euroa) voidaan vahvistaa, mutta määrä voi nousta, jos uusia aloitteita pannaan täytäntöön; erityisesti kyseeseen tulee arviolta 250 miljoonan euron rauhanaloite.

Vuosien 2003 ja 2004 maksusuoritukset

Kesäkuun tiedonannossa ilmoitetun mukaisesti komissio tekee kaikkensa, jotta se pääsisi kesäkuussa asettamansa 2 500 miljoonan euron (2 100 miljoonaa euroa perinteisiä maksuja ja 400 miljoonaa euroa Stabex- ja HIPC-maksuja) varovaisen tavoitteen yli, mutta ylittyminen ei vaikuta kovinkaan todennäköiseltä. Toistaiseksi siis 2 500 miljoonan euron arvio vahvistetaan. Komissio siirsi kesäkuussa 2 600 miljoonaa euroa ennakkoa vuodelle 2004. Vaikka määrä onkin realistinen, komissio haluaa tässä vaiheessa alentaa sitä 100 miljoonalla eurolla minimoidakseen sen riskin, että jäsenvaltiot varaavat liian suuria määrärahoja kansallisista talousarvioistaan. Tämä lievä tarkistus alaspäin on kytköksissä siihen, että sopimustentekoa koskevia vuoden 2003 ennusteita on tiettyjen maiden osalta jouduttu tarkistamaan alaspäin, minkä pitäisi johtaa maksutahdin hidastumiseen vuonna 2004. Sen sijaan vuonna 2004 pitäisi tulla suoritettaviksi HIPC-välinettä koskevat heinäkuussa vahvistetut maksut, mutta niiden määrää on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Maksujen määristä riippuen voidaan päästä jopa 2 600 miljoonaan euroon tai ylikin. Komissio tarkastelee tilannetta uudelleen vuoden 2004 alussa.

Vuosien 2003 ja 2004 rahoitusosuuksien suorittamispyynnöt

Vuoden 2003 rahoitusosuuksien viimeisen erän osalta ehdotetaan, että jäsenvaltiot suorittavat jo kesäkuussa ilmoitetun kokonaismäärän eli 450 miljoonaa euroa, mistä määrästä 420 miljoonaa euroa komissiolle ja 30 miljoonaa euroa EIP:lle (kesäkuun arvio: 400 miljoonaa ja 50 miljoonaa euroa).

Vuoden 2004 rahoitusosuuksien kokonaismääräksi arvioidaan perittävät määrät ja korot huomioon ottaen 2 440 miljoonaa euroa (kesäkuun arvio: 2 550 miljoonaa euroa) maksusuoritusten varovaisen alaspäin tarkistuksen johdosta. Vaikka määrä onkin hieman alhaisempi kuin kesäkuussa, rahoitusosuuksien kokonaismäärä on erittäin korkea ja vahvistaa jo useamman vuoden ajan havaitun voimakkaan kasvusuuntauksen (2001: 1 130 milj. euroa, 2002: 1 705 milj. euroa ja 2003: 2 200 milj. euroa).

¹ Komission tiedonanto neuvostolle: *Euroopan kehitysrahastoa koskevia rahoitustietoja* (KOM(2003) 353 lopullinen, 13.6.2003).

Tulevaisuudennäkymät

Komissio ja EIP katsovat voivansa sitoa Cotonoun sopimuksella käyttöön asetetut määrärahat (mukaan luettuina kuudennen, seitsemännen ja kahdeksannen EKR:n käyttämättä jääneet, yhdeksänteen EKR:ään siirretyt varat) viidessä vuodessa. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että poliittinen tilanne AKT-maissa täyttää rahastojen toteutusehdot. Yhteistyösopimukset (Lomé'n sopimus, Cotonoun sopimus) perustuvatkin EU:n ja AKT-maiden väliseen kumppanuuteen, mikä tarkoittaa sitä, että EKR:ien toteutus riippuu AKT-maiden vastaanottokyvystä (poliittisesta vakaudesta, johtamisen tasosta). Talousarviotukea (rakennesopeutusohjelmat ja HIPC-väline), jonka osuus avusta on kasvussa, koskevien maksusuoritusten täytäntöönpano riippuu siitä, miten hyvin AKT-maat täyttävät tietyt makrotaloudelliset edellytykset. Lopuksi on vielä korostettava, että Cotonoun sopimuksella käyttöön asetettujen varojen käyttöaste riippuu myös vuodelle 2004 suunniteltujen välitarkistusten ja vuodelle 2006 suunniteltujen lopputarkistusten yhteydessä toteutettavan avustusosuuksien uudelleenjaon tuloksista. Avun uudelleenjako niin, että menestyvät maat asetetaan etusijalle, on EKR:n määrärahojen tyydyttävän käytön ennakkoedellytys.

1. EKR:N KOKONAISTILANNE 31.8.2003

Komissio ei yhdeksännen EKR:n voimaantulon johdosta ole 1. huhtikuuta 2003 jälkeen voinut tehdä aiempia EKR:iä koskevia uusia rahoituspäätöksiä. Yhdeksännen EKR:ään sovellettavan varainhoitoasetuksen 133 artiklan mukaisesti komissio siirsi 24. kesäkuuta 2003 kuudennen, seitsemännen ja kahdeksännen EKR:n sitomattomat määrät yhdeksännen EKR:ään. Tuolloin siirrettyjen varojen kokonaismäärä oli 2 315,33 miljoonaa euroa, mikä lisätään yhdeksännen EKR:n 12 800 miljoonan euron määrärahoihin. Siirto ei koskenut riskipääoma- ja korkotukivälineitä, koska EIP:llä on sopimuksen voimaantulon jälkeen käytettävissään kolmen kuukauden ajanjakso aiempien EKR:ien rahoituspäätösten sitomiseksi. Tämä viimeinen siirto tehdään tulevana kuukausina. Varainhoitoasetuksen edellä mainitun artiklan mukaisesti komissio toteuttaa muut siirrot sitä mukaa kuin rahoituspäätöksiä tehdään ja ilmoittaa niistä jäsenvaltioille.

Seuraavassa taulukossa esitetään EKR:ien tilanne 31.8.2003, ja siinä on otettu huomioon 24.6.2003 tehty siirto. Huomautettakoon, että

- kuudennen, seitsemännen ja kahdeksännen EKR:n käytettävissä olevista 32,8 miljardista eurosta 30,1 miljardin euron (92 %) osalta on tehty päätös, 25,7 miljardin euron (78 %) osalta on tehty sopimus ja 22,5 miljardia euroa (68 %) on maksettu;
- yhdeksännen EKR:n käytettävissä olevat kokonaisvarat ovat 15 115,3 miljoonaa euroa 24.6.2003 tehdyt siirrot mukaan luettuina. Määrään eivät sisälly ne 1 000 miljoonaa euroa, jotka neuvosto voi vapauttaa vuodelle 2004 suunnitellun tulostarkastelun jälkeen (yhdeksännen EKR:n sisäisen sopimuksen² 2 artiklan 2 kohta);
- 6.–9. EKR:n avustusosuuksien yhteenlaskettu määrä on 45 645 miljoonaa euroa.

² EYVL L 317, 15.12.2000, s. 355.

Kuudes, seitsemäs, kahdeksas ja yhdeksäs EKR AKT ja MMA

Kuudes, seitsemäs ja kahdeksas EKR	Avustusosuudet		Päätökset		Kohdennetut määrärahat	Maksut
	Tilanne 1.4. 2003	Siirrot	Tilanne 31.8.2003	Tilanne 31.8.2003	Tilanne 31.8.2003	Tilanne 31.8.2003
Maa-/Alueohjelmat	14 114 439 016	-1 179 794 076	12 934 644 940	12 906 341 125	10 328 853 579	8 910 267 912
Kansalliset siirtymätoimet (9. EKR)	1 200 000 000	-392 646 000	807 354 000	807 209 000	355 336 446	114 038 761
Alueellinen yhteistyö	3 907 176 454	-375 604 115	3 531 572 339	3 515 298 136	2 772 822 232	2 355 391 982
9. EKR / alueellinen (siirtymätoimet)	25 000 000	-16 500 000	8 500 000	8 500 000	0	0
9. EKR / AKT-maiden keskinäinen (siirtymätoimet)	60 000 000	0	60 000 000	60 000 000	60 000 000	60 000 000
Korkotuki	486 578 492	0	486 578 492	422 935 704	409 365 704	338 135 472
Riskipääoma	2 790 000 000	0	2 790 000 000	2 517 852 192	2 385 743 086	1 893 661 205
Erityiset rakennesopeutusvarat	2 807 386 345	-43 517 226	2 763 869 118	2 763 869 118	2 529 221 300	2 464 932 176
Hätäapu	730 223 839	-3 246 857	726 976 982	726 976 982	725 228 226	717 051 230
Pakolaisapu	302 052 831	-2 168 358	299 884 474	299 788 053	276 545 591	214 207 653
Stabex	3 824 093 431	-5 620 519	3 818 472 912	3 818 472 912	3 806 307 060	3 615 325 526
Sysmin	734 693 853	-18 260 265	716 433 588	716 433 588	582 721 203	522 156 279
Korkojen käyttö	38 150 000	0	38 150 000	38 150 000	17 403 921	13 227 947
Siirrot aiemmista EKR:istä	539 340 669	-92 398 352	446 942 317	441 641 273	402 074 914	374 599 959
Velkahelpotus	1 225 000 000	-125 000 000	1 100 000 000	1 100 000 000	1 040 000 000	891 030 000
Yleinen varaus	28 396 985	-28 396 985	0	0	0	0
Yhteensä	32 812 531 914	-2 283 152 752	30 529 379 162	30 143 468 082	25 691 623 263	22 484 026 102
Sekalaiset tulot	32 177 989	-32 177 989	0			
Yhteensä	32 844 709 904	-2 315 330 741	30 529 379 162	30 143 468 082	25 691 623 263	22 484 026 102

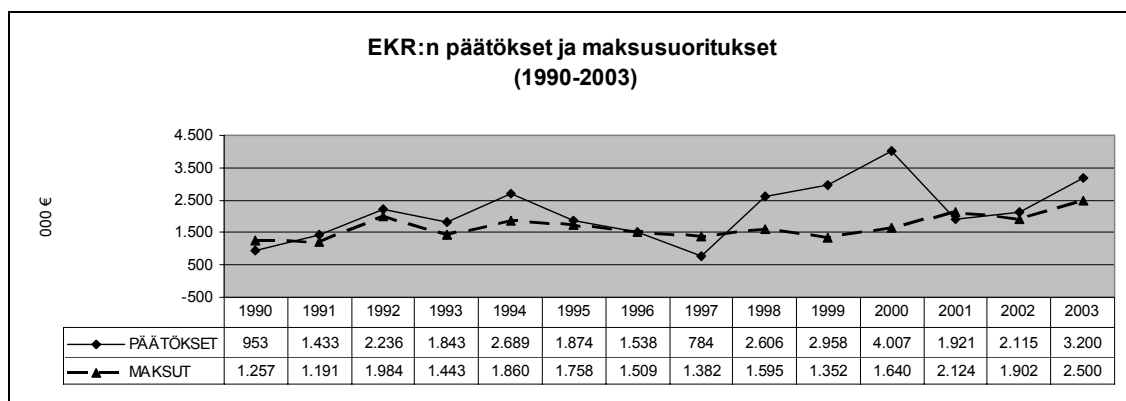
Yhdeksäs EKR	Avustusosuudet		Päätökset		Kohdennetut määrärahat	Maksut
	Tilanne 1.4. 2003	Siirrot	Tilanne 31.8.2003	Tilanne 31.8.2003	Tilanne 31.8.2003	Tilanne 31.8.2003
Kansalliset ja alueelliset määrärahat	8 650 300 000	1 631 361 700	10 281 661 700	177 501 168	7 173 398	3 060 300
CDE, CTA & APP	164 000 000	-99 101 000	64 899 000	0	0	0
Pitkän aikavälin kehitystä koskeva varaus	401 850 000	-84 705 508	317 144 492	0	0	0
AKT-maiden keskinäinen yhteistyö	300 000 000	846 687 900	1 146 687 900	10 195 156	0	0
Muu alueellinen yhteistyö	651 000 000	249 909 659	900 909 659	10 400 000	0	0
Alueellista yhteistyötä koskeva varaus	261 000 000	-261 000 000	0	0	0	0
Tutkimukset ja tekninen apu MMA:ille	2 000 000	0	2 000 000	652 157	360 017	0
Täytäntöönpanokustannukset	125 000 000	0	125 000 000	0	0	0
Sekalaiset tulot	0	32 177 989	32 177 989	0	0	0
Yhteensä	10 555 150 000	2 315 330 741	12 870 480 741	198 748 481	7 533 415	3 060 300
p.m. EIP:n hallinnoimat varat						
- korkotuki	187 850 000		187 850 000			
- investointikehitys	2 057 000 000		2 057 000 000			
Yhdeksäs EKR yhteensä	12 800 000 000		15 115 330 741			

Kuudes, seitsemäs, kahdeksas ja yhdeksäs EKR	Avustusosuudet		Päätökset		Kohdennetut määrärahat	Maksut
	Tilanne 1.4. 2003	Siirrot	Tilanne 31.8.2003	Tilanne 31.8.2003	Tilanne 31.8.2003	Tilanne 31.8.2003
Kansalliset ja alueelliset määrärahat	23 964 739 016	58 921 625	24 023 660 640	13 891 051 292	10 691 363 423	9 027 366 974
CDE, CTA & APP	164 000 000	-99 101 000	64 899 000	0	0	0
Pitkän aikavälin kehitystä koskeva varaus	401 850 000	-84 705 508	317 144 492	0	0	0
Alueellinen yhteistyö	5 204 176 454	443 493 445	5 647 669 898	3 604 393 292	2 832 822 232	2 415 391 982
Korkotuki (6.–8. EKR)	486 578 492	0	486 578 492	422 935 704	409 365 704	338 135 472
Riskipääoma (6.–8. EKR)	2 790 000 000	0	2 790 000 000	2 517 852 192	2 385 743 086	1 893 661 205
Erityiset rakennesopeutusvarat	2 807 386 345	-43 517 226	2 763 869 118	2 763 869 118	2 529 221 300	2 464 932 176
Hätäapu	730 223 839	-3 246 857	726 976 982	726 976 982	725 228 226	717 051 230
Pakolaisapu	302 052 831	-2 168 358	299 884 474	299 788 053	276 545 591	214 207 653
Stabex	3 824 093 431	-5 620 519	3 818 472 912	3 818 472 912	3 806 307 060	3 615 325 526
Sysmin	734 693 853	-18 260 265	716 433 588	716 433 588	582 721 203	522 156 279
Korkojen käyttö	38 150 000	0	38 150 000	38 150 000	17 403 921	13 227 947
Siirrot 1.–5. EKR:stä	539 340 669	-92 398 352	446 942 317	441 641 273	402 074 914	374 599 959
Velkahelpotus (7. ja 8. EKR)	1 225 000 000	-125 000 000	1 100 000 000	1 100 000 000	1 040 000 000	891 030 000
Tutkimukset ja tekninen apu MMA:ille	2 000 000	0	2 000 000	652 157	360 017	0
Yleinen varaus	28 396 985	-28 396 985	0	0	0	0
Täytäntöönpanokustannukset	125 000 000	0	125 000 000	0	0	0
Sekalaiset tulot	32 177 989	0	32 177 989	0	0	0
Yhteensä	43 399 859 904	0	43 399 859 904	30 342 216 563	25 699 156 678	22 487 086 402
p.m. EIP:n hallinnoimat varat						
- korkotuki	187 850 000		187 850 000			
- investointikehys	2 057 000 000		2 057 000 000			
Kuudes, seitsemäs, kahdeksas ja yhdeksäs EKR yhteensä	45 644 709 904		45 644 709 904			

2. EKR: IEN AIEMPI TOTEUTUS

Seuraavassa taulukossa esitetään vuodesta 1990 toteutuneiden rahoituspäätösten ja maksusuoritusten kehitys. Siitä käy selvästi ilmi, kuinka maksusitoumusten määrä nousee kunkin sopimuskauden alussa ja laskee sopimuskauden loppua kohden. Lisäksi on päätösten osalta havaittavissa selvä kasvusuuntaus.

Maksusuoritusten syklisyys ei ole yhtä ilmeinen, ja syklit ovat ajallisesti sidoksissa päätöksiin. Keskimäärin maksusuoritusten määrä jaksolla 1990–1999 oli 1 500 miljoonaa euroa vuodessa, mutta vuodesta 2000 on havaittavissa selvää kasvua.

Komissio korostaa sitä, että vuodesta 2000 havaittavissa oleva maksusuoritusten huomattava lisäys ei selity Stabex- eikä HIPC-välineen lisääntyneellä käytöllä, vaikka molempien avulla onkin suhteellisen helppo suorittaa merkittäviä maksumääriä. Kuten seuraavasta taulukosta käy ilmi, lisäys (2000–2003) on

kokonaisuudessaan selitettävissä perinteisillä välineillä, pääasiassa maa- ja alueohjelmilla.

Maksusuoritukset

miljoonaa euroa

	2000 toteutus (1)	2001 toteutus (2)	2002 toteutus (3)	2003 ennuste (4)	Kehitys 2000-2003 (4) – (1)
Kaikki yhteensä, josta	1 640	2 124	1 902	2 500	860
Stabex	82	353	2	191	
HIPC	356	350	180	209	
Yhteensä	439	703	182	400	
Yhteensä (Stabex/HIPC pois luettuina)	1 202	1 421	1 720	2 100	898

3. RAHOITUKSEN TOTEUTUMISENNUSTE VARAINHOITOVUOSILLE 2003 JA 2004

3.1.Rahoituspäätökset

3.1.1. Varainhoitovuosi 2003

Kesäkuun 2003 tiedonannossa komissio ja EIP arvioivat vuonna 2003 täytäntöönpantavien päätösten kokonaismääräksi 2 500 miljoonaa euroa, joka jakautuu seuraavasti:

- 345 miljoonaa euroa EIP:n hallinnoimille yhdeksännen EKR:n välineille, ja
- 2 155 miljoonaa euroa komission hallinnoimille välineille (mukaan luettuina 125 miljoonaa euroa aiemmille EIP:n välineille).

Tilanne 31.8.2003 ja loppuvuoden toteutumisnäköymät

- Elokuun lopussa EIP oli sitonut yhteensä 141 miljoonaa euroa investointikehystä (yhdeksäs EKR) koskeviin rahoituspäätöksiin, mikä vastaa 41:tä prosenttia tavoitteesta. Pankki arvioi voivansa saavuttaa 345 miljoonan euron tavoitteensa vuoden loppuun mennessä.
- Komission hallinnoimien välineiden (aiemmat EIP:n välineet mukaan luettuina) osalta oli 31. elokuuta mennessä tehty päätökset yhteensä 675 miljoonan euron määrästä, mikä vastaa 31:tä prosenttia tavoitteesta. Päätöstentekomenettelystä kerrottakoon, että vuoden ensimmäisellä puoliskolla tehdään huomattava määrä päätöksiä "varastoon". Kyseessä ovat pääasiassa tapaukset, joita koskevat asiakirjat ovat komission hyväksymismenettelyssä. Elokuun lopussa kyseinen määrä oli 1 397 miljoonaa euroa. Kaiken kaikkiaan rahoituksen toteutumisaste on 2 072 miljoonaa euroa (lopulliset ja hyväksyttävänä olevat määrät), mikä vastaa 96:ta prosenttia tavoitteesta. Kyseisistä 2 072 miljoonasta eurosta noin 1 800 miljoonaa euroa koski EKR:n komitealle toimitettuja hankkeita. Käytettävissä olevien tietojen perusteella ja ottaen huomioon hankkeista osaan liittyvän epävarmuuden komissio arvioi, että hankevaroja sidotaan vielä 920 miljoonaa euroa sen jälkeen, kun ne on syys–marraskuussa toimitettu EKR:n komitealle.

Määrään on lisättävä 135 miljoonaa euroa EIP:n hallinnoimille välineille, mikä nostaa kokonaismäärän noin 2 850 miljoonaan euroon.

- Kaiken kaikkiaan komissio arvioi, että 2 500 miljoonan euron arvio ylittyy. Mahdollisesti päästään 3 200 miljoonaan euroon. Lisäys johtuu pääosin kahdesta kesällä 2003 tehdystä päätöksestä, jotka eivät sisältyneet alkuperäisiin ennusteisiin: uusi, 460 miljoonan euron HIPC-aloite (velkahelpotus) ja sisäisestä hajauttamisesta aiheutuvien kustannusten rahoittamista koskeva 120 miljoonan euron päätös.

3.1.2. Varainhoitovuosi 2004

Kesäkuun 2003 tiedonannossa komissio ja EIP arvioivat pääsevänsä rahoituksen toteutuksessa 3 275 miljoonaan euroon: 400 miljoonaa EIP:lle (yhdeksäs EKR) ja 2 875 miljoonaa komissiolle. Määrä (3 275 miljoonaa euroa) on sama kuin marraskuun 2002 tiedonannossa ilmoitettu määrä³. Yhdeksännen EKR:n voimaantulosta johtuen EIP:n aiemmin hallinnoimista välineistä ei ole tehty uusia sitoumuksia.

Pankki on tarkistanut ennustettaan ylöspäin 450 miljoonaan euroon (mistä määrästä 40 miljoonaa euroa korkotukiin). Käsiteltävänä olevia hankkeita koskevan analyysin mukaisesti ja ottaen huomioon riskin, että kaikki hankkeet eivät toteudu määrääjassa, komissio pitää aiheellisenä vahvistaa kesäkuussa tehty 3 275 miljoonan euron arvio. Määrä voi vielä nousta merkittävästikin, jos uusia aloitteita pannaan täytäntöön; erityisesti kyseeseen tulee arviolta 250 miljoonan euron rauhanaloite.

3.2. Maksusuoritukset

3.2.1. Varainhoitovuosi 2003

Kesäkuun 2003 tiedonannossa komissio ja EIP arvioivat vuonna 2003 toteutuvien maksusuoritusten kokonaismääräksi 2 500 miljoonaa euroa, joka jakautuu seuraavasti:

- 2 100 miljoonaa euroa perinteisiin maksuihin, mistä määrästä
 - 60 miljoonaa euroa EIP:n hallinnoimille yhdeksännen EKR:n välineille, ja
 - 2 040 miljoonaa euroa muihin maksuihin (maa-/alueohjelmat, rakennesopeutus jne.). Määrästä 224 miljoonaa euroa oli varattu EIP:n hallinnoimille aiempien EKR:ien välineille;
- 400 miljoonaa euroa Stabexin ja HIPC-aloitteen maksusuorituksiin.

Edellä esitetyt luvut täsmäävät marraskuussa 2002 annetun tiedonannon lukujen kanssa.

³ KOM(2002) 673 lopullinen, 28.11.2002.

Tilanne 31.8.2003 ja loppuvuoden toteutumisnäkymät

- Elokuun 2003 lopussa EIP oli suorittanut hyvin vähän yhdeksännen EKR:n maksuja, mikä voi selittyä sillä, että uuden järjestelyn virallisesta käyttöönotosta oli kulunut vasta hyvin vähän aikaa. Ennustettujen päätösten määrä huomioon ottaen EIP pyytää, että sille varattaisiin 70 miljoonaa euroa loppuvuoden 2003 rahoituspyyntöjen kattamiseen.
- Muista välineistä maksuja oli suoritettu noin 973 miljoonan euron edestä, mikä vasta 48:aa prosenttia kesäkuun arviosta (2 040 miljoonaa euroa). Kun otetaan huomioon yhteensä 111 miljoonan euron määrä, joka oli otettu maksuliikenteeseen, toteutumisasteeksi tuli 53 prosenttia. Uuden maakohtaisen analyysin perusteella ja aiempia EKR:iä koskevat EIP:n ilmoittamat luvut huomioon ottaen komissio arvioi, että ennuste on mahdollista saavuttaa vuoden loppuun mennessä.
- Muiden maksusuoritusten osalta tehtiin heinäkuussa 191 miljoonan euron siirto Stabexista Sudanille avatulle nk. turvatilille. Velkahelpotukseen (HIPC) varatut 209 miljoonaa euroa siirretään syys-lokakuun aikana, mikä merkitsee 400 miljoonan euron tavoitteeseen pääsemistä.
On huomattava, että komission on maksettava tulevina kuukausina ensimmäinen 100 miljoonan euron erä uuteen, kesällä 2003 vahvistettuun HIPC-aloitteeseen, jonka kokonaismääräraha on 460 miljoonaa euroa. Maksu suoritetaan Maailmanpankille (*Trust Fund* -rahasto). Pankin tarpeista riippuen maksu voidaan suorittaa joko ennen vuoden 2003 loppumista tai sen jälkeen. Tässä vaiheessa oletus on, että siirto tapahtuu vuoden 2004 alussa.
- Näin ollen komissio arvioi, että kesäkuussa esitetty 2 500 miljoonan euron ennuste on mahdollista saavuttaa kokonaisuudessaan. Vaikka komissio tekeekin kaikkensa maksujen vauhdittamiseksi, suuremman määrän saavuttaminen ei vaikuta todennäköiseltä.

3.2.2. Varainhoitovuosi 2004

Kesäkuun tiedonannossa maksusuoritusten määräksi arvioitiin 2 600 miljoonaa euroa, mistä määrästä 225 miljoonaa EIP:n hallinnoimille yhdeksännen EKR:n välineille ja 190 miljoonaa EIP:n aiemmin hallinnoimille välineille.

EIP on tarkistanut yhdeksänteen EKR:ään liittyviä tarpeitaan ylöspäin (225 miljoonan euron sijasta 260 miljoonaa euroa, mistä määrästä 10 miljoonaa korkotukiin) ja aiemmin hallinnoimiaan välineitä koskevia tarpeitaan alaspäin (170 miljoonaa euroa kesäkuisten 190 miljoonan euron sijasta), minkä johdosta maksusuoritusten arvioitu määrä pysyy kokonaisuudessaan muuttumattomana.

Komissio on tarkistanut ennusteitaan tapauskohtaisesti ja päätellyt, että kesäkuussa esitetyn määrän toteutuminen on epätodennäköistä. Vuoden 2003 sopimuksentekoenusteita on tiettyjen maiden osalta jouduttu tarkistamaan alaspäin, minkä pitäisi johtaa maksujen määrän vähenemiseen ensi vuonna. Komissio haluaa alentaa ennustettaan 100 miljoonalla eurolla, jotta jäsenvaltiot eivät varaisi rahoitusvaroja tarpeettomasti. Kaiken kaikkiaan maksusuoritusten määräksi tulee siis noin 2 500 miljoonaa euroa (kesäkuussa ennustetun 2 600 miljoonan sijasta), mistä määrästä 260 miljoonaa euroa EIP:lle (yhdeksäs EKR). Tästä 2 500 miljoonan euron määrästä tietty osuus tilitetään HIPC-aloitteeseen (velkahelpotus). Tällöin on kyse siirroista sekä Maailmanpankille (EU avunantajana) että EIP:lle (EU luotonantajana).

Näiden maksujen ajankohta määräytyy kyseisten laitosten tarpeiden mukaan; ne ilmoittavat asiasta hyvissä ajoin komissiolle.

3.3.Jäsenvaltioiden vuosien 2003 ja 2004 rahoitusosuuksia koskevat suorittamispyynnöt

3.3.1. Vuoden 2003 viimeinen erä

- EIP on nostanut hieman vuoden 2003 maksuja koskevaa arvioitaan 60 miljoonasta eurosta 70 miljoonaan euroon. Sen sijaan pankki arvioi, että 10 miljoonan euron pitäisi riittää (kesäkuussa arvioidun 40 miljoonan sijasta) kattamaan ajanjakso 1. päivästä tammikuuta 2004 tammikuun puoliväliin, jolloin vuoden 2004 rahoitusosuuksien ensimmäinen erä saadaan käyttöön. Näin ollen vuoden 2003 viimeiseksi eräksi pitäisi riittää 30 miljoonaa euroa (kesäkuussa ennustetun 50 miljoonan euron sijaan).
- Muiden välineiden osalta komissio on tarkistanut alaspäin määrää, joka tarvitaan kattamaan jakso 1. päivästä tammikuuta 2004 siihen asti, kun vuoden 2004 ensimmäisen rahoituserän varat ovat tosiasiallisesti käytettävissä. Komissio on analysoinut kassavirtoja ja arvioi, että noin 170 miljoonan euron pitäisi riittää (kesäkuussa oletus oli 225 miljoonaa euroa). Kyseinen 170 miljoonan euron määrä voi vaikuttaa suurelta. Tässä yhteydessä on kuitenkin huomattava, että jos määräaikoja noudatetaan, jäsenvaltiot suorittavat vuoden 2004 rahoitusosuuksien ensimmäisen erän 21. tammikuuta 2004 mennessä, minkä jälkeen varat siirretään EU:ssa sijaitseviin liikepankkeihin, joista ne siirretään edelleen AKT-maissa sijaitseviin pankkeihin. Näiden siirtojen täytäntöönpanoon menee aikaa. Kyseisen 170 miljoonan euron määrän pitäisi mahdollistaa myös se, että HIPC-aloitetta koskevat 100 miljoonaa euroa voidaan tarvittaessa siirtää vuoden lopussa tai heti seuraavan vuoden alussa Maailmanpankin tarpeista riippuen.

Kun otetaan huomioon vuoden 2003 maksusuorituksia koskeva oletus ja noin 50 miljoonan euron kiinteä perittävien määrä, rahoitusosuudet nousevat 2 120 miljoonaan euroon (kesäkuu: 2 150 miljoonaa euroa). Koska ensimmäiset suorittamispyynnöt olivat määrältään 1 700 miljoonaa euroa, komissio on ehdottanut jäsenvaltioille vuoden 2003 rahoitusosuuksien viimeisen erän määräksi 420 miljoonaa euroa, jonka ne suorittavat komission tilille⁴.

- Kokonaisuudessaan viimeisen erän määrä on sama kuin kesäkuussa, eli 450 miljoonaa euroa, vaikka se jakautuukin hieman eri tavalla EIP:n ja komission kesken.

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa oleva kassatilanne.

Kohdan 5 taulukossa esitetään vuoden 2003 rahoitusosuuksien suorittamispyyntöjen määrät jäsenvaltioittain.

3.3.2. Vuoden 2004 rahoitusosuuksien suorittamispyynnöt

- Kun otetaan huomioon maksusuoritusten lievä tarkistus alaspäin (2 600 miljoonasta eurosta 2 500 miljoonaan euroon) ja 50 miljoonan euron kiinteä

⁴ KOM(2003) 608 lopullinen, 14.10.2003.

perittävien määrä, rahoitusosuuksien määräksi pitäisi tulla 2 440 miljoonaa euroa, mistä määrästä 260 miljoonaa euroa (10 miljoonan korkotuet mukana luettuina) suoritetaan EIP:lle ja 2 180 miljoonaa euroa komissiolle.

- Komissiolle osoitettujen maksusuoritusten aiemman tahdin ja EIP:n ilmoittamien ennusteiden perusteella sekä käytettävissä olevien varojen rajoittamista koskeva jäsenvaltioiden toive huomioon ottaen komissio ja EIP ehdottavat vuodelle 2004 kolmea erää seuraavasti:

miljoonaa euroa

EIP:lle			Komissiolle	Yht.
<i>(mistä korkotukia)</i>				
1. erä	125	5	725	850
2. erä	95	4	810	905
3. erä	40	1	645	685
Yhteensä	260	10	2180	2 440

Kohdan 6 taulukossa esitetään vuoden 2004 rahoitusosuuksien erät jäsenvaltioittain.

Kuten tavallista, näitä eriä voidaan tarkistaa ylös- tai alaspäin jokaisen neljännesvuosittaisen suorittamispyynnön yhteydessä todellisten tarpeiden huomioimiseksi. Pitkäjänteisempi varainhoidon toteutus edellyttäisi komissiolta sisäisen sopimuksen soveltamista rahoitusvarojen mukauttamiseksi tarpeisiin.

**Arvio kassavaroista 31.12.2003 ja 31.12.2004
miljoonaa euroa**

	Juoksevat toimet			Stabex
	Komissio (myös EIP, 6.–8. EKR)	EIP (9. EKR)	Yhteensä	
Saldo 1.1.2003 (ennen 1.1.2003 suoritettut rahoitus- osuudet pois luettuina)	230		230	211
<i>Rahoitusosuudet 2003 (aiemmat erät)</i>	1 700	50	1 750	
<i>Vuoden 2003 viimeinen erä</i>	420	30	450	
Jäsenvaltioiden vuoden 2003 rahoitusosuudet yhteensä	2 120	80	2 200	
Korot	10		10	5
Siirto Stabex-tililtä komission juoksevien menojen tilille	13		13	-13
Perittävät määrät	50		50	
Maksusuoritukset	-2 250	-70	-2 320	-191
Saldo 31.12.2003	173	10	183	12⁵
Jäsenvaltioiden vuoden 2004 rahoitusosuudet	2 180	260	2 440	
Korot	10		10	
Perittävät määrät	50		50	
Maksusuoritukset	-2 240	-260	-2 500	
Saldo 31.12.2004	173	10	183	12

4. ARVIOT EKR:N MENOISTA VUOSINA 2005-2008

Ennusteet EKR:n menoista varainhoitovuosina 2005–2008 ovat vain aiempien vuosien perusteella tehty summittainen arvio menojen määrästä. Niinpä luvut voivat vaihdella merkittävästikin mahdollisesti annettavien uusien velkahelpotussitoumusten mukaisesti.

Rahoituspäätösten osalta komissio toistaa sitoumuksensa tehdä kaikkensa yhdeksännellä EKR:llä käyttöön asetettujen varojen (siirrot aiemmista EKR:istä mukaan luettuina) käyttämiseksi vuoden 2007 loppuun mennessä. On selvää, ettei ole yksin komission hallittavissa, missä määrin tavoite saavutetaan. Yhteistyösopimusten (Lomé'n sopimus, Cotonoun sopimus) perusluonteen eli sen, että ne perustuvat kumppanuuden periaatteelle, mukaisesti EKR:n toteutustahti riippuu AKT-maiden vastaanottokyvystä (poliittisesta vakaudesta, johtamisen tasosta jne.). Vaikka komissio ponnisteleeikin antaakseen kansallisille tulojen ja menojen hyväksyjille kaiken mahdollisen teknisen tuen, se ei voi ottaa AKT-maiden paikkaa.

⁵ Komission on pidettävä tämä määrä Stabex-tilillä Togon hyväksi mahdollisesti suoritettaviin, tällä hetkellä jäädytettyihin maksuihin.

Toinen ratkaiseva tekijä on vuoden 2004 välitarkistusten ja vuoden 2006 lopputarkistuksen yhteyteen suunniteltu varojen uudelleenjakso. Tavoitteeseen ei päästä ilman varojen uudelleenkohdentamista menestyville maille.

Vuosien 2005–2007 ennakot vastaavat komission tavoitetta sitoa kaikki yhdeksän EKR:n varat (aiempien EKR:ien käyttämättä jääneet varat mukaan luettuina). Vuodesta 2008 alkaen Komissio ei aio tehdä EKR:ää koskevia uusia rahoituspäätöksiä nykyisessä muodossa.

Jos luotettavien arvioiden tekeminen päätöksistä niinkin pitkällä aikavälillä on vaikeaa, tilanne on vielä hankalampi maksusuoritusten osalta, koska niiden tahti riippuu tekijöistä, joihin komissio ei voi vaikuttaa. Hankkeista puhuttaessa komissio on etulinjassa suunnittelu- ja päätöksentekovaiheissa, mutta täytäntöönpanovaiheessa komissiolla on pelkkä sivustakatsojan rooli, koska edellä mainitun kumppanuusperiaatteen mukaisesti komission panos on rajattu teknisen avun antamiseen. Budjettitukea, jonka osuus kokonaisavusta on kasvussa, koskevien maksusuoritusten tahtiin kohdistuu siihenkin vaikeasti hallittavia tekijöitä, joista esimerkkeinä mainittakoon asianomaisten maiden taloudellinen tilanne ja poliittinen vakaus.

Aiempien EKR:ien maksusuoritusten tahdin perusteella ja komission ulkomaanedustuksen uudistuksesta seuranneet myönteiset vaikutukset – erityisesti vuoden 2003 jälkipuoliskolle suunnitellusta toimintojen siirtämisestä AKT-valtioihin aiheutuvat vaikutukset – huomioon ottaen komissio arvioi, että maksusuoritusten tahdin pitäisi nopeutua merkittävästi vuodesta 2005.

**Ennusteet EKR:n päätöksistä ja maksusuorituksista
Vuodet 2005–2008**

miljoonaa euroa

	2005	2006	2007	2008
Päätökset	4 350	2 650	2 450	p.m.
Maksusuoritukset	2 875	3 200	3 050	2 475

5. EKR:N RAHOITUSOSUUKSET JÄSENVALTIOITTAIN VUONNA 2003

euroa

MAA	8. EKR %	1. pyyntö	2. pyyntö	3. pyyntö		4. pyyntö		Pyynnöt YHTEENSÄ
		(1)	(1)	EIP:lle (2)	Komissiolle (2)	EIP:lle (2)	Komissiolle (2)	
SAKSA	23,36	105 120 000	116 800 000	11 680 000	175 200 000	7 008 000	98 112 000	513 920 000
BELGIA	3,92	17 640 000	19 600 000	1 960 000	29 400 000	1 176 000	16 464 000	86 240 000
TANSKA	2,14	9 630 000	10 700 000	1 070 000	16 050 000	642 000	8 988 000	47 080 000
ESPANJA	5,84	26 280 000	29 200 000	2 920 000	43 800 000	1 752 000	24 528 000	128 480 000
RANSKA	24,3	109 350 000	121 500 000	12 150 000	182 250 000	7 290 000	102 060 000	534 600 000
KREIKKA	1,25	5 625 000	6 250 000	625 000	9 375 000	375 000	5 250 000	27 500 000
IRLANTI	0,62	2 790 000	3 100 000	310 000	4 650 000	186 000	2 604 000	13 640 000
ITALIA	12,54	56 430 000	62 700 000	6 270 000	94 050 000	3 762 000	52 668 000	275 880 000
LUXEMBURG	0,29	1 305 000	1 450 000	145 000	2 175 000	87 000	1 218 000	6 380 000
ALANKOMAAT	5,22	23 490 000	26 100 000	2 610 000	39 150 000	1 566 000	21 924 000	114 840 000
PORTUGALI	0,97	4 365 000	4 850 000	485 000	7 275 000	291 000	4 074 000	21 340 000
YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA	12,69	57 105 000	63 450 000	6 345 000	95 175 000	3 807 000	53 298 000	279 180 000
ITÄVALTA	2,65	11 925 000	13 250 000	1 325 000	19 875 000	795 000	11 130 000	58 300 000
SUOMI	1,48	6 660 000	7 400 000	740 000	11 100 000	444 000	6 216 000	32 560 000
RUOTSI	2,73	12 285 000	13 650 000	1 365 000	20 475 000	819 000	11 466 000	60 060 000
YHTEENSÄ	100	450 000 000	500 000 000	50 000 000	750 000 000	30 000 000	420 000 000	2 200 000 000

(1) Kahdeksanteen EKR:ään sovellettavassa varainhoitoasetuksessa säädetyn mukaisesti.

(2) Yhdeksänteeseen EKR:ään sovellettavassa varainhoitoasetuksessa säädetyn mukaisesti.

6. EKR:N RAHOITUSOSUUKSET JÄSENVALTIOITTAIN VUONNA 2004

euroa

MAA	8. EKR %	1. erä		2. erä		3. erä		Erät YHTEENSÄ
		EIP:lle	Komissiolle	EIP:lle	Komissiolle	EIP:lle	Komissiolle	
SAKSA	23,36	29 200 000	169 360 000	22 192 000	189 216 000	9 344 000	150 672 000	569 984 000
BELGIA	3,92	4 900 000	28 420 000	3 724 000	31 752 000	1 568 000	25 284 000	95 648 000
TANSKA	2,14	2 675 000	15 515 000	2 033 000	17 334 000	856 000	13 803 000	52 216 000
ESPANJA	5,84	7 300 000	42 340 000	5 548 000	47 304 000	2 336 000	37 668 000	142 496 000
RANSKA	24,3	30 375 000	176 175 000	23 085 000	196 830 000	9 720 000	156 735 000	592 920 000
KREIKKA	1,25	1 562 500	9 062 500	1 187 500	10 125 000	500 000	8 062 500	30 500 000
IRLANTI	0,62	775 000	4 495 000	589 000	5 022 000	248 000	3 999 000	15 128 000
ITALIA	12,54	15 675 000	90 915 000	11 913 000	101 574 000	5 016 000	80 883 000	305 976 000
LUXEMBURG	0,29	362 500	2 102 500	275 500	2 349 000	116 000	1 870 500	7 076 000
ALANKOMAAT	5,22	6 525 000	37 845 000	4 959 000	42 282 000	2 088 000	33 669 000	127 368 000
PORTUGALI	0,97	1 212 500	7 032 500	921 500	7 857 000	388 000	6 256 500	23 668 000
YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA	12,69	15 862 500	92 002 500	12 055 500	102 789 000	5 076 000	81 850 500	309 636 000
ITÄVALTA	2,65	3 312 500	19 212 500	2 517 500	21 465 000	1 060 000	17 092 500	64 660 000
SUOMI	1,48	1 850 000	10 730 000	1 406 000	11 988 000	592 000	9 546 000	36 112 000
RUOTSI	2,73	3 412 500	19 792 500	2 593 500	22 113 000	1 092 000	17 608 500	66 612 000
YHTEENSÄ	100	125 000 000 ⁶	725 000 000	95 000 000 ⁷	810 000 000	40 000 000 ⁸	645 000 000	2 440 000 000

⁶ Mistä määrästä 5 miljoonaa euroa korkotukia.

⁷ Mistä määrästä 4 miljoonaa euroa korkotukia.

⁸ Mistä määrästä 1 miljoonaa euroa korkotukia.

7. KIRJAINSANAT JA LYHENTEET

AKT..... Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden

APP Yhteinen edustajakokous

EIP..... Euroopan investointipankki

CDE..... yritystoiminnan kehittämiskeskuksen

CTA..... maatalouden kehittämiskeskuksen

EKR..... Euroopan kehitysrahastolta

HIPC..... voimakkaasti velkaantuneet köyhät maat

MMA..... merentakaisille maille ja alueille